

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В СЕВЕРІ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIV.

Ч. 273. Джерзі Ситі, Н. Дж., субота, 21-го листопада, 1936. — VOL. XLIV. No. 273. Jersey City, N. J., Saturday, November 21, 1936. THREE CENTS

УКРАЇНЕЦЬ В ЛЕГІСЛАТУРІ СТЕЙТУ ІНДІАНА

САВТ БЕНД (Індіана).—Кандидат Демократичної Партії, адвокат Іван С. Гонас з Савт Бенд, вибраний есебліменом до легіслатури стейту Індіана. Адв. Гонас одержав 41,527 голосів, а його противник дістав 26,863 голосів. Адв. Гонас походить з Оліфанту, Пенсильванія. Закінчив гай скул в Оліфанті, а потім студіював у Томас Каледж і в „Нотр Дам Юніверситі“. Як сам подає, походить з українського роду. Його родичи походять з Галичини.

ВДЕРЖАТИ ДЕМОКРАТІЮ, ЗНАЧИТЬ ДБАТИ ПРО ЗАГАЛЬНЕ ДОБРО.

НЬО ЙОРК.—На 168-річній обіді Ньюйорської Торговельної Палати говорив Джеймс Анджел, президент Ейльського університету, на тему „повиборчих роздумів“. Він твердив, що коли бізнесові люди, як і загал, хочуть задержати в Америці демократичний лад і не допустити до диктатур, треба всім перенятися новим чоловіколюбним духом. Треба, казав він далі, зрестися добровільно певних привілеїв і думати більше соціально, маючи на увазі в першу чергу добро загалу. Він обговорив уряд щодо його гуманітарної акції. Казав, що уряд мусів узяти в опіку робітництво, коли зазнався промисел, коли прийшла економічна катастрофа. Він теж звертав увагу на те, що уряд не може при допомозі податків знайти засобів на всі економічні неможливості. Тут треба допомогти з боку цілого загалу, а в першу чергу з боку багатшої класи. Всі ми мусимо навчитися відчувати недолік свого ближнього. Інакше навчить нас цього уряд шляхом—диктатури.

НАЗИВАЄ СТРАЙК КОРАБЕЛЬНОЇ ПРИСЛУГИ „КОМУНІСТИЧНИМ“

ТАМПА.—Конвенція Американської Федерації Праці нагадувала страйк корабельної прислуги. І назвала тих, що викликали страйк, „бунтівниками“. Відмовила страйкуючим усякої моральної допомоги і заявила, що викликання страйку це діло комуністичної пропаганди. Конвенція заявила за допомогу тим робітникам, що не далися втягнути до цього бунту, піддержуваного комуністичною партією.

РУЗВЕЛТ ДАЄ ПОРАДУ БІЗНЕСМЕНАМ.

ВАШИНГТОН.—Перед відїздом до Полудневої Америки президент забрав слово в справі безробітних, звертаючись в тій справі до приватних бізнесменів. Казав теж Дорядчій Бізнесовій Раді, яка існує при департаменті торгівлі, щоб вона займалася тим, як втягнути приватний бізнес у планову боротьбу з безробіттям та як поліпшити життєву стопу найбільшій класі, як теж меншальні відносини бідаків.

В БОРОТБІ З РЕКЕТРАПІ.

НЬО ЙОРК.—Місто Нью Йорк матиме окреме „Джі-Мен“ Бюро для боротьби з рекетрапі. На його чолі стоятиме правдоподібно Едгар Гувер, що є тепер головою „Федерального Слідчого Бюро“ і є добре обзнайомлений з ньюйорським рекетством. Його платня буде, як подано, понад \$11,000.

ЕПІСКОПИ ПРОТИ ТЕРОРУ В ЕСПАНІ.

ВАШИНГТОН.—На зборах, у яких взяли участь три кардинали, 11 архієпископів і 75 єпископів, ухвалено відозву, звернену до „єпископів, священників і вірних“ в Іспанії, в якій американський католицький єпископат таврує терор в Іспанії, звернений проти церков і священства. У відозві кажеться про обурення, яке мусить викликати дикунство, що його „допускаються в Іспанії ті, що позбавлені релігійних почувань і людскости“.

НЕ ХОЧЕ ПАРАД.

БУЕНОС АЙРЕС (Аргентина).—Аргентинський уряд приготував величаву парад для президента Рузвельта, що має прибути на мирову конференцію. Та президент звернувся з проханням, щоби прийняття було дуже просте. Супроти цього приходиться аргентинському урядові змінити плани, з чого він не дуже задоволений.

СОЦІАЛЬНЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ І ЗЛОЧИНСТВО.

ВАШИНГТОН.—Станеться таке, що не передбачувано, а що принесе великі користи. Ото закон про обезпечення на випадок старости вимагає, як відомо, щоб кожний з працездатних зголосив усіх тих, що побирають платні до \$3,000 річно. Це відноситься очевидно теж і до—рекетирів. Інакше вони будуть карані грошовими карами і тюремю. Ось тому надіються, що тепер буде можна при допомозі цього нового закону легше викрити гентстерські банки.

ТОГВЕЛ ЗА СТАБІЛІЗАЦІЮ.

Рексфорд Тогвел, що відходить від уряду і береться до приватного бізнесу, подає, що його наміром було довести в Америці до стабілізації в промислі й хліборобстві, щоб не було „бумів“ і „депресій“, а щоб була постійна праця хоч для більшої половини 10,000,000 безробітних, що їх тепер маємо.

„СТІШЕЛЬЦІ“ ВБИЛИ ДВОХ УКРАЇНЦІВ.

Як відомо, в селі Таврові, пов. Бережани, вбито 2. жовтня підступним способом двох братів, Олексу й Антоану Загребельних. Три члени місцевої „Стішельці“, озброєні в сокири і багнети, викликали ввечерю Олексу Загребельного з хати і на дворі зарубали його та закололи. Те саме зробили з Антоном, що вибів ривувати брата. Замітне, що поліція з Будилова не займалася зараз убивцями, але арештувала їх аж тоді, коли на місце приїхав комісар і велів арештувати злочинців. В неділю, 4. жовтня, відбувся похорон обох братів при участі шістьох священників і великого здвигу народу з цілої околиці. Грали дві оркестри й співали два хори. На могилі зложено багато вінків від рідних, устанів, у яких оба брати були членами. Біля хати попрощав обох хлопців від родини та всіх установ „д-р В. Левицький, а над могилою промовив о. В. Мушкевич“.

СНІГОВИЦІ В ГАЛИЧИНІ.

Велика снігова хуртовина люталася в днях 6—8. жовтня в Підкарпатті, головню в Дрогобиччині та Самбірщині. На терені дрогобицького повіту буря завалила кількості дерев, а навіть чимало телеграфічних стовпів, перервавши дріт. Майже половину овочевих придорожників і лісних дерев ушкодило. Земля покрилася снігом, під яким лежить іще неабрава бараболя, буряки та капуста. Сільські господарі в розпуці.

ТРИЛИВІ ЦУКОРКИ.

До мешканця Василя Ручки в Юськовичах, пов. Золочів, прийшов якийсь пройдисвіт, що збирав замовлення на образи. Підчас розмови він почастивав Ручку, його сина та Павла Дупеліча, що знаходився тоді в його хаті, цукорками і не продавши образу, виїшов. Незабаром Ручка, син і Дупеліч дістали шлукувних болів і корців у ногах. Того самого дня Дупеліч помер серед проявів затрепання. Ручка і син борються зі смертю. Таємничого продавця шукає поліція.

ВІДІСКИ ПАЛЬЦІВ ЗРАДИЛИ.

Перед судом присяжних у Львові розпочався процес проти робітника Богдана Федика, родом із Дрогобича, що в грудні м. р. вдувшив у мешканця свого шваг्रा при вул. Замайського служницю Катерину Веселу задля грабунку. Злочинця зрадили відіски пальців, які полишили на бляшаних пушках.

УКРАЇНСЬКІ СПРАВИ В НІМЕЦЬКІЙ ПРЕСІ.

В останньому часі появилася в берлінській пресі чимало більшш статей, між ними й передовиць, присвячених українським актуальним справам, зокремаж трагічному положенню українства у советській Україні та питанню автономії на Підкарпатській Русі. Особливо цінні статті дил. інж. Баргеля про „советську пригрітку над Дністром“ („Дойтше Альгемайне Цайтунг“ з 3. жовтня) й відомого кореспондента Р. Брандта: „Чоловік — це ніщо“ (в „Берл. Лякаль-Анцайгері“ з 2. жовтня) з вірною оцінкою екстермінаційної большевицької політики проти українців. Незвичайно симпатичні для нас статті, передруковані теж в інших, провінційальних газетах, помістили дуже поширені між німецьким селянством і робітництвом газети „Националь-соц. Ляндпост“ (ч. з 18 вересня: Боротьба українського народу), „Арбайтертум“ (ч. з 9. вересня: „Воюючи помираюча Україна“) „Дойтше Арбайтер-Кореспондент“ (ч. з 6. і 20 вересня: „Червона армія — й лихоліття української „людности“ і „Нема навіть наперу, щоб накритись“). На з-креду увагу заслуговує змістовий й старанний статті д-ра Г. Вольфа, особливо його більша праця про нашу культуру й наші кооперативи, поміщена в поважному журналі „Лянд-віртшафтліхе Прессе“.

НАФТА Я КРОВ.

Впродовж найближчих місяців має бути виснена одна справа, що на своє остаточне поладнання жде 18 літ. Уже 18 років бореться Франція за регабілітацію одного з найзамітніших своїх учених, якого англійські тайні агенти в одному нейтральному країні жорстокий спосіб стуртували, порушуючи таким чином міжнародне право. Від 18 літ жде одна самітня жінка в своїм дімку в Аспіері коло Парижа на регабілітацію свого чоловіка. Від 18 літ британське міністерство закордонних справ не реагувало на всіні інтерпеляції, бо змушувала його до того могутня Інтелігенція Сервіс.

Дня 7. серпня 1918. р. агенти британської Інтелігенції Сервіс арештували на нейтральному ґрунті Юліана Шеора, тоді професора нерського університету в Оксфорді, й вивели його до в'язниці в Інаїд коло Багдаду. Англійські військові власті обвинувачували арештованого за господарське шпигунство на основі доносу одного англійського нафтового конферну й на основі доповідного цього добросердечного Інтелігенції Сервіс. Французькі власті не були повідомлені про те арештування, яке переведено в найбільшій тайні.

ПОЛЯКИ НЕ ЛЮБЛЯТЬ ТЕРЕЗОСТІ.

Сконфісовано брошуру п. с. „Боротьба за краще завтра“, яку написав Олександр Жичийкий, а видадо протиальною ґольне Т-во „Тверезість“. Цензура добачила в брошурі образ польського війська.

НА БАЛАМУЧЕННЯ НАРОДУ.

У Львові появилася перше число нового московіфільського тижневика „Наше Слово“, яке видає Теодор Сулім. Як відповідалий редактор фігурує А. І. Яськов. Нема сумніву, що на українську народню масу цей капальський свисток не буде мати найменшого впливу.

ПАМ'ЯТНИКАМИ ХОЧУТЬ ЗАЛИТИ ЛЬВІВ.

Крім пам'ятника марш. Пилсудського при вул. Пелчинський рішено поставити в парку Кілінського пам'ятник польській поетні Конопніцькій. При тій нагоді „Львовські Дзєннік Народові“ пригадує забуту справу пам'ятників Костюшка, що має стати перед університетом, біскупа Бандурського та врешті Словацького перед міським театром. На все те покищо брак грошей.

ВТІКАЧІ З ЧОРТІВСЬКОГО ОСТРОВА.

З в'язниці на Чортівському острові (Французька Гуана) втекли п'ять в'язнів і після авантурних пригод у джунглях Каєни та жажливої плавиби морем дісталися на острів Трінідад. По морю втікали на малим яловні, перепливши дорогу 700 морських миль. Були це два французи та один італієць, беглялець і корсиканець. Втікачі оповідали, що підчас 14-денної морської подорожі вони мали тільки кілька літрів води і невелику скількість пшівки. Коли дісталися до порту на Трінідаді, були такі виснажені, що мусіли відставити їх до шпиталю. Із Чортівського острова втекли в останньому часі 20 в'язнів.

КАТАСТРОФАЛЬНА ОСІНЬ.

Із Скільшици повідомляють, що там уже дванадцять днів триває слота, а від нитюх дає паде густий мокрий сніг. Деревця ще в листі, отже сніг купами обсідає дерева і робить великі шкоди. Молоді шепи, особливо буйніші, поломані, деякі цілковито. Також старші дерева в садах, при доротах і в лісі понижі, немов по найбільшій бурі. Бульба у 80 проц. не викопана, а озимина ще не засіяна. Отава ще в полі, а худоба стоїть у стайні. Це вже друга така катастрофальна слота цього року.

ПОСВЯЧЕННЯ 10 ЛЮДОВИХ ДОМІВ.

Тернопільщина буде в найближчому часі ушасамілена 10 новими людowymi домами, які будуть при допомозі урядових чинників „Товариство школи людей“. Куратор будови людowych домів, староста Малицький, визначив посвячення нових домів на 1. жовтня в Яструбкові і Денисові, 18. жовтня в Копонівці, 25. жовтня в Сколорохах і Марівці, 8. листопаду в Луці, 15. листопаду в Цєброві (також школи), 22. листопаду в Дичкові, 28. листопаду в Білій, 6. грудня в Хатках, 13. грудня в Машівцях.

ЛИСТОПАДОВІ СВЯТА І ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

ЛЬВІВ.—Цього року річний край стихійно святкував річницю листопадового зриву. Вишанували цей зрив не тільки всі більші міста і містечка, але навіть села. У зв'язку з цим красава преса застановляється над національним вихованням молоді. „Діло“ з 3 листопаду ц. р. пише: „Саме в приводе листопадових днів говориться більше, ніж колинебудь, що найбільше з усіх наших завдань є завдання: різьбити характери, ублагороднювати душі й серця української дітвори, української молоді, щоб молоде покоління української нації серед важких і невідрадних сучасних обставин осталося вірне національним ідеалам та передавало їх черговим поколінням“. Доля питається той сам часопис: „Але як здійснити ту необхідність? Хто має це зробити? Українські школи? Де вони? З 3,662 українських прилюдних шкіл залишилися за офіційними даними міністерського шематизму з 1930-31 (новішого нема) всього 134 українських, а всі інші наші школи спольонізовані чи зукраїнізовані, що на одно виходить“.

ГІРКЕ ПРОТВЕРЗІННЯ.

ЛЬВІВ.—Дня 15 жовтня на протестаційному вічу у Львові виступив реферат „За землю батьківщини“ інж. Павликовський, чільний діяч УНДО, себто тої групи, яка ще донедавна головозла нормалізацію і співжиття з польським народом. У цьому рефераті бесідник навів при допомозі статистичних даних ці великі небезпеки, які грозять українському народові з боку польської колонізації. Між іншими він сказав: „Як бачимо, в земельній справі характеризує польське громадянство велика агресивність, а уряд — довіристість. Ті самі польські політики, які нераз кидали бундючне слово, що „з людем руским спокійним“ порозуміються понад голови провідників, влучають цей лід у само серце, готовлячись до колонізації його рідної і такої побажаної йому, необхідної землі. В її обороні стануть усі шари нашого громадянства. В почутті глибокої даної правди, нашого грома на рідну землю, приймемо в його обороні накинени нам боротьбу. Стоїмо в останнім етапі боротьби за землю і її програти не сміємо“.

ЯК ВИГЛЯДАЄ БОЛЬШЕВИЦЬКА СВОБОДА.

МОСКВА.—Московська „Правда“ з 26 жовтня ц. р. дає жваві, як „треба боротися з дворянським елементом“, що пролізли в редакції часописів. „Деякі комітети“ пише „Правда“ — обмежуються тільки політичною перевіркою редакторів. Тимчасом треба перевіряти кожного редакційного співробітника й кожного репортера“. Далі „Правда“ домагається суворої контролю політичних переконань навіть коректорів газет і друкарських робітників, бо „коректура і друкарня мають також важке значіння. Ворог може приносити шкоду не тільки на становищі редактора. Ще більшу шкоду приносять ворог-друкар, лінотиїсти, складачі й інші“.

ГОСТРІ ПРИСУДИ ЗА ЗАЛИЗНИЦІ КАТАСТРОФИ.

МОСКВА.—Советський часопис „Гудок“, орган комісаріату комунікацій в СССР, подає, що в днях 19—20 жовтня ц. р. відбулася розправа за катастрофу на відтинку Слухінно-Ясеня Поляна. В катастрофі два вагони зовсім розбилися, а п'ять були ушкоджені. На розправі виявилось, що причиною катастрофи було „засмічування того відтинку білогвардійцями, трюккістами й іншими ворожими чинниками“. Головного підсудного, Залуського, засудили на 7 років в'язниці, Горюнова теж на 7, Владімірова на п'ять, а Комолова на 3 роки.

СПАНТИЛІЧЕННЯ В МОСКВІ ЗПРИВОДУ ВИЗНАННЯ ГЕН. ФРАНКА.

МОСКВА.—Советські офіційні круги, які ще недавно погрозували дати лівому еспанському урядові таку поміч, що „заливає світ“, прийняли визнання ген. Франка Італією й Німеччиною мовчанкою. В офіційній советській пресі замітний залк і вона коментує, що „видно, фашистський край готові піти до найдальших границь, і то навіть не пробуєючи скрити своїх намірів, щоби поменити своїм пупілям в Іспанії“. Назавгал Совети побоюються, що це готово викликати війну.

АНГЛІЯ КЛОНІТЬСЯ НА БІК ФРАНКА.

ЛОНДОН.—Англійський міністер закордонних справ, Іден, твердо заявив, що ген. Франко має право переводити блокаду зловж еспанського побережжя та не допускати туди чужих кораблів. У відношенню до польових постанов нествірливості в еспанських справах Іден сказав, що Совети більше завинили ніж Італія і Німеччина. Впродовж 11 днів, від 20 до 31 жовтня, Совети післи еспанським лівим 18 кораблів, наладованих літаками, тенками, зброєю й амуніцією.

НЕСПОКОЙ У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ.—У зв'язку з визнанням Італією і Німеччиною уряду ген. Франка, як теж у зв'язку з повоненням самодурства французьким міністром Салендом, публічна французька опінія знов сколихалася та вибухли знов політичні пристрасті між лівими і правими струями. Побоюються, що розрухи можуть прийняти гострі форми.

"СВОБОДА" (LIBERTY).

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.,
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакції не відповідає.

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: BErgen 4-1016.
4-0807.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПОЛЬСЬКИЙ СОЦІАЛІСТ

Помер Гнат Дашинський, провідна польська політична постать, добре відома всім тим, що вийшли з старого краю. Як провідник польських соціалістів, був він славний довгі часи в українських рядах як „прихильник“ українців, як той, що боровся за соціальне й національне визволення і українських працюючих мас, або, як це польські соціалісти залюбки повторяли: „за нашон і вашон вольносьць“. На іншій місці передрукуюмо спогад д-ра Костя Левицького про Дашинського; з того спогаду ясно виходить, що цей „народний трибун“ (так тепер пише про Дашинського польська преса) був одним з найбільших польських шовіністів. Дашинський був серед поляків „лівим“. Польська преса навіть не раз ляла його за „симпатії“ для українців, та тепер та сама преса одногласно стверджує тільки одне, а саме те, що Дашинський був „поляк з крові і кости“ і „патріот, що любив батьківщину“, для якої працював без упину, старавшись до самої смерті про „охорону інтересів польської національної цілості“.

У споминах про Дашинського, помічених у „Новім Часі“, стверджено, що коли Дашинський, уже за польської держави, став маршалком союму, то не було навіть такого шхепляка, що відносився до українських послів і української справи з більшою ненавистю від Дашинського. Читаємо там, що кожне гостріше слово українського посла, звернене проти польських надужит, виводило Дашинського з рівноваги. А вже найбільш різко реагував він на назву „Західна Україна“. Закінчив цей спогад про Дашинського ось так: „Дашинський був у першу чергу польський державник. Не тільки для Пільсудського, а й для Дашинського соціалізм був засобом до цілі. Оповідають, що на одному з міжнародних конгресів підчас промови Розі Люксембург, яка цитувала з Маркса поборювала польський незалежницький соціалізм, Дашинський перебив її: „Плюю на історичний матеріалізм, коли він дозволяє на незалежність сербських свинопасів, а відмовляє права на незалежність двадцять-мільоновому польському народові“. В цьому оклику — весь Дашинський.“

Ось так виглядає правдиве обличчя провідника польських соціалістів, себто провідника цієї польської партії, якій вірно служили такі провідні уми української соціал-демократичної партії як Микола Ганкевич. Життя і діяльність таких польських соціалістів як Дашинський і Пільсудський є доброю наукою для всіх тих українців, що ще досі не вийшли з інтернаціонального дурману і рахуються з тим, що в справі визволення українського народу можна скорше і легше домовитися з польськими, московськими чи якими іншими соціалістами.

Улас Самчук.

ВІЙНА І РЕВОЛЮЦІЯ

Друга частина „ВОЛИНІ“.

Передрук заборонений. — Авторські права застережені.

(59)

Оповідають про старе, про князів та генералів. Щось неприємне, скорбота якась, чи що... Дядько напів повільно, напів жартом питають: — А чи знав ти князя Ашкіназі?

Володько всміхається і йому знов добре. Нема смутку, нема горя. А коли і є, не треба перейматися ним до глибини. Перш за все пошукати можливості для виходу з тяжкого становища.

На другий день дядько намагає свої „нові“, ще зпередвоєнного корту штани, взуває воляцькі чоботи, не менш, від штанив історичного кашкету, бере улюблену свою суковату палицю й обидва з Володьком ідуть до монастиря.

Приходять. На монастирському подвір'ї спокій. Увійшли до будинку, де живуть ченці і запитали, куди жайти до архимандрита. Їм показали. Довгий, темний коридор. З обох боків багато дверей. Широко, старі сходи провалять на другий поверх. Там показали їм одні двері. Єлисей відчинив їх і бачить, що за ними ще одні двері. Увійшли.

Опинилися в мешканні архимандритового келійника. Це білий, зі синіми на скраях жилками, хлопчина. Він

ввічливо привітав гостей, просять сідати й зачекати. „Його преподобіє“ зараз прийде. Чекаючи. Невеличка келійка. Стіни зашпаловані. Чорний образ Христа в терновому вінку і якогось єпископа, подібного на Миколу Чудотворця. Пахне карболом.

Володько зітхнув. Дядько подивився на нього і моргнув рудоватою бородою. Не журися, мовляв.

По короткому часі двері відчиняються і входить архимандрит. У чорному, високому, стрункий, подібний до Христа, він відрізнявся від Володька. Ясні, хоробливо блискучі сині очі. Борідка каштанова килимцем. Також барви довгі коси, розділені по середині виразним проділом. Володько з дядьком підходять під благословення.

— Ну, гості мої? Кажіть, що вас направило до мене, — заговорив архимандрит.

— Ваше високопреподобіє! — зачав дядько. — Оце прийшли ми до вас просити, чи не могли би з ласки своєї допомогти нам примістити оцього хлопця до школи при семінарії. Це є син мого брата. Живе у крем'янецькому „уезді“, п'ятдесят верстов звідси.

Д-р Кирило Трильовський.

ПРО НАТАЛІЮ КОБРІНСЬКУ

(3 моїх споминів).

М. Чернишевський працював найперше в „Отечественніх Записках“, а потім став навіть редактором „Современника“. Він мав величезний вплив на російську суспільність і тому царський уряд використав якусь необережну згадку про нього в чужім листуванні, щоб його в 1862 році вислати на каторгу. В р. 1871 пішов він на поселення в Сибір, звідки його пробрав викрасти революціонер Мишкін, перебраний за офіціра жандармерії.

„Что дѣлать?“ було довгі роки свого роду евангелієм для російської молоді. Була це перша російська книжка, яку мені довелось читати, і не раз і цілу годину втрапив я зі словарем у руках над відчитанням лиш одної сторінки. Але так прочитав я цілий роман, хоч не раз дуже дивними видавалися мені російські звичаї. І так героїня цього роману, Верочка, пила що рана в ліжку „чай со сливками“.

Мене то страшенно дивувало, як може смакувати чай зі сливками. Та доперва значно пізніше я довідався, що „сливкі“ це попросту наша „сметанка“.

Цей роман зробив очевидно і на мене велике враження. І ціла молодша лінія Озаркевичів, отже і Наталя Кобринська, стояла під впливом цього пропагандного роману. І такі мабуть іще в 80-тих роках м. ст. вийшов він у скороченню по польськи під заголовком „Людзе“.

Завважу, що більшовики хотять довести, що вся українська культура є зв'язана суцільно з російською і тому переслідують навіть українських фізиків і математиків, наскільки вони в термінології роблять „ухили“ від російської.

Також і Т. Шевченка хотять вивести за всяку ціну зв'язати з тодішніми поступовими російськими течіями. І тому у своїх дуже пишних виданнях „Кобзаря“ намалювали погруддя Тараса, цілком зв'язане (одно заходить за друге) з погруддям російських поступовців Чернишевського і Добролюбова. Річ певна, що колиб Тарас був

іще з 5 літ жив, то був би певно за такі свої твори як „О людях, люди небораки! На що здалися вам царі“ повандрував знову в „отдаленнія места“ царської імперії.

Перше оповідання Н. Кобринської „Задля кусника хліба“ появилася в р. 1884. Тематика (це у нас тепер модне слово) його взята такі з найближчого оточення письменниці.

Іде тут не про кого іншого, а таки про її рідного брата Володимира. В сусіднім селі Русові (де і досі живе В. Стефанік) жила бідна вдова по тамшньому пароху, о. Петровським. Мала вона дуже гарну високого росту дочку і між нею та молодим В. Озаркевичем зав'язалося щире кохання. Однак огляди „родинної політики“ розбили це кохання і допровадити до подружжя Володимира з багатого, мабуть і своячком, Ольгою Рошкевичівною з Льодина коло Скольного. Батькам Ольги було власне дуже на руку віддати її чимскорше заміж, щоб раз на все зробити неможливу комбінацію зі „скомпромітованим“ через політичні процеси І. Франком. А такий процес, а це більше „тюрма“, це було перед 60 роками та аж до процесів за страйки та за неспокій в університеті на початку ХХ-го століття щось страшне, щось, що попросту викликало людину поза думки суспільності! Отже зрозуміємо і родичів Ольги. Та все ж таки для обох молодих було це великою життєвою трагедією.

Читаймо Франкову „Картку любови“, що обіймає сім пісень з 1878—1880 року, то відчуємо майже безпосередньо той страшний біль, що шемів у його серці. Читач, що не знає справи, може собі думати, що це ось лише така фантазія поета. Ні! Це була трагедія, котрої сценою було справжнє життя!

В житті бувають не раз не дідрані пари, хоч одна і друга сторона, взявши окремо, є навіть усього поважання достойна. Л. Толстой у своїй повісті-спомині „Детство, отрочество, юність“ гово-

рить власне про таку пару, в котрій однаке бракувало „ізолювання“ (роздінки), що без неї подружжя не може бути щасливе і стає „недібране“.

І тут так було. Якій був о. Володимир, я вже писав. А тепер лишається сказати дещо і про його від недавня також уже покійну дружину Ольгу. Не належала вона до красунь, але лице її було незвичайно симпатичне, до чого немало причинилися великі гарні очі. Обидва були чесні, добрі, інтелегентні, але не пасували до себе.

Тут треба би ще згадати і про брата Ольги Рошкевич, Славу. Його то власне домашнім учителем був І. Франко. Кажуть німці, що „Геленгайт махт Лібе“, але ще недавно grano в однім з відеоскопів театрів оперети „Геленгайт махт Лібе“ (нагода робить любов, так як нагода робить злодія). Подібно було і в тім припадку. Жинчир разом на повістві в Льодині, Франко і Ольга полюбилися.

Річ певна, що коли би було дійшло до подружжя між ними, Франко міг у повнім здоров'ї дожити бодай до 1926 року. Але сталося інакше... Інтересна річ, що сталося з учеником Франка, Славом. Він залюбився в Ользі Ганкевич, сестрі пізнішого визначного укр. соц. демократа, Миколи. Однак і та Ольга вийшла за другого (зрештою лютого нею) Северина Матковського, пізнішого пароха Бусир у Гусятинщині, заслуженого патріота, автора інтересної книжки „Три синодальні архієреї“.

Обидва Матковські вже померли, а Славо, бувший учень Франка, став — ц. к. комісарем поліції!

Автім щодо І. Франка, то всі знаємо, яка доля стрінула його (1886 р.). Він гірко нарікав на неї перед своїм приятелем, д-ром Андрієм Чайковським.

І тут одна ще увага: Люди, про котрих тут говорю, належать усі, так сказати, до нашої історії, то і годі не говорити про них. А всі ті події, що є з ними зв'язані, це наче ілюстрація тих часів, коли Н. Кобринська ставляла перші кроки не лише на літературнім полі, але і на суспільнім узагалі. Вона ж у 80-тих роках м. ст. заложила в Станіславів перше українське жіноче товариство. Перше, бо чейже „Общества русских дам“ у Львові не можна було зачислювати до українських.

Великим подвигом Н. Кобринської було видання в 1887 р. жіночого альманаху п. з. „Перший вінок“. Справа того альманаху представляється так, що вона збирала потрібні матеріали, а І. Франко поправляв їх, пораджував, допильновував друку та робив коректуру.

Коли говоримо про еманципаційний жіночий рух, який заініціювала у 80-тих роках м. ст. Н. Кобринська, то треба би бодай на пару хвиля кинути оком і на те, що діялось у тій справі і в тім часі між поляками в Галичині.

Уже в 70-тих роках повстала була в Галичині дискусія в справі жіночих студій головно під впливом вістей про розвій жіночого руху в Конгресівці, котрий очевидно був відблиском такого руху в корінній Росії, де жінки не лише „в народ“ ходили (як ось у повісті Тургенєва „Нова“), але і їздили на вищі студії до Швейцарії.

Вислід дискусії в польській пресі 70-тих років представляв теоретично досить велику вагу, бо суспільність привикла поволі до клівів еманципації і спредизовані були певні ясніші становища за і проти. У 80-тих роках дискусія в тій справі притихла і аж доперва в 90-тих роках знов оживилася.

У 1880-тім р. появилася книжка Генрика Ясенського „Кобета XIX століття“. У ній

автор не зазначував властиво ясно свого становища і ще найвиразніше висказав він поштуля, щоби впроваджено стисло публичну контролю над вихованням дівчат по монастирях.

Голоси, підношені у 80-тих роках, походили найчастіше від мужчин і були чимраз більше ворожі і неприхильні. Це реакційне становище представляв передовсім крайовий шкільний інспектор Мечислав Барановський. „Він заявив у польському часописі „Школа“ без обиняків, що „думки про еманципацію жіноцтва можуть бути лише твором хоробливої фантазії“ та що жінка повинна держатися лише домашньої сфери. На думку Барановського, „жінки не виказують в абстрактнім думанні відповідної стислості“. З роками ставав він іще реакційніший, а 1889 р. (всє в „Школі“) заявивсь отверто за те, „щоб кожну „сферу товариства“ діставала окреме виховання.“

Як бачимо, то духовна сфера краю, в котрім жила Н. Кобринська, і поря, в котрій вона розпочинала свою діяльність, цілком не були сприятливі для її великого почину. Щастям її було це, що її найбільші, то є всі три брати, між ними і священник, сестра і дві братові та сестра братової Ольги, Михайлина Рошкевич, розуміли її та навіть, наскільки мова про жінок, помагали їй у роботі. Третя братова, жінка Евгєна, німка, українічилась і сталася також великою її прихильницею.

При її апостольській праці в обороні прав жінки мала вона моральне попєртя таких визначних людей як М. Драгоманів, М. Павлик, автор славної „Ребенукової Тетяни“, та І. Франко, котрий, як бачимо, навіть чинно їй помагав при виданні „Першого Вінка“. (Я сам був свідком цього).

(Києв).

ПРО ПОЛЬСЬКОГО СОЦІАЛІСТА ГНАТА ДАШИНСЬКОГО

Голосний свого часу польський соціаліст д-р Гнат Дашинський був спершу, у своїй політичній молодості, симпатичний для нас, українців, коли ми ще вірили, що як прийде до влади польська демократія, то стане ліпше українському народові, бо тоді стануть рівні з рівними і вільні з вільними...

Не забудемо ж і телеграми з Кракова по кривавих виборах до Державної Ради у нас в 1897 році: „Панування польської меншини над українською більшістю є неморальне і засадничо несправедливе, тимбільше, що при розбудженні національної свідомості українського народу того панування без помочі війська й жандармерії не вдасться вдержати“.

І валив посол Дашинський президента Палати Послів поляка Давида Абрагамовича в 1897 р. словами: „Ти, старий, надаєшся до криміналу!“ Він поставив потім нагальний внесок на обвинувачення міністрів за введення винищувального стану в Західній Галичині за протидію національній свідомості українського народу до того, що в дні 21. лютого 1918 р. в палаті послів Державної Ради у Відні посол Гавзер іменем німецьких партій Австрії висказав найвище здивування з причин такої поведінки поляків, а посол Васильович мусів навіть відкликати несправедливі й неоправдані атаки посла Дашинського.

А вкінці, як посол Дашинський став маршалом польського союму, то вже не признавав проблеми української нації, ані не знав української мови. Він признав наших давніх послів: Романчука, Окуневського й інших, при котрих доброблявся, а нових українських послів зовсім не уважавав...

Колишній соціал-демократ став фактично націонал-демократом, що опинився на п'ятій формі шовінізму і з маркою сказав посол Дашинський для великого польського трибуна 13. травня 1901 року, що в Галичині „ксондзи, князі і градо“.

Вже не говорю про О. Терлецького та В. Полянського — обох ентузіастів жіночої еманципації — з тим, що перший з них був спокійний і розважний, а другий — палкий ентузіаст. Коли говорю повище про „духову сферу краю“, то обіймаю тими словами не лише впливи та виступи таких польських реакціонерів як Барановський, але і тодішню „рутенську“ суспільність, реакційну до шпіку і кости. Та ж годують її товариською забавою були карти! І признати мушу, що в нікого з родини Озаркевичів я ні тоді, ні пізніше не бачив цього сумнісного доказу культури.

Почину і дальшої праці Наталі Кобринської не сміємо трактувати лише з вузького становища „жіночого питання“. Напрям, що старається здобути рівні права для більшості даної нації і ту більшість кличе до громадянської роботи, до боротьби за найвищу національну мету, є загальним, великим і, скажімо, правдою, рішальним національним подвигом.

А коли бачимо тепер на великих „Святах Селянок“ їх карні ряди, як роблять масові авправи, як не лише молоді дівчата, але і старші газдині маширують і погами так званих „бачок“, наче колись пруські гренадери „Фридриха Великого“, то і найменша тінь зневіри мусить зникнути з наших сердець. Ми певні свого, ми певні і їх самих, і того молодого покоління, котре вони виховує.

Але серед того одушевлення на „Святах Селянок“, на академіях та на інших торжествах, улажжуваних нашим жіноцтвом, не забуваймо на ту, що перед пів століттям дала почин до того величавого руху, не забуваймо на Наталію Кобринську!

(Києв).

3 — Бо він з тайної поліції.

УВАГА! СИРАКЮЗ, Н. Я., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

Український католицький хор.
при співучасті Парохії, Товариства: Запорозька Січ, Українська Січ, ОДВУ, Червоний Хрест, Українська Кат. Молодь, Дівоцький Хор, Кат. Діти, ім. св. Ольги, Укр. Гор. Клуб, Укр. Кат. Жіноча Громада, Укр. Кат. Лодж, Укр. Нар. Дім, Братство св. Анни, Петра і Павла, Сестринство Ап. Меланія С. Ісуса і Дівоцтво укр. католиків, школи парохіальної, влаштує

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ
В НЕДІЛЮ, 29-ГО ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER) 1936 РОКУ

Панахиду з проповіддю в церкві в годині 6:30 вечір відслужить вч. о. Михайла Кузів в асисті інших католиків, при участі укр. кат. хору і при почеті урядників і членів вище поданих установ з прапорами і вітанками.

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ В У. Н. ДОМІ, В ГОДИНІ 7-МІЙ.

Вступне слово — вч. о. Михайла Кузів. Пісні й декламації добрі до свята — Дівоцтво парохіальної школи. Українські мелодії композиції п. М. Гайворонського і п. Р. Придаткевича. Солю на скрипці відіграє великий талановитий скрипак п. Михайла Танасієвича. Святочна промова. Патрістичні з Січові Стрілецькі Пісні відіграє Український Кат. Хор. Поміж співають виголошені декламації й бесіди. Будуть готовим — відіграє панна Анна Залєцька. Привіт Рідному Краєві — відіграє п. Гавриїл Туркевич. Перший Листопад в англійській мові виголошить п. Петро Дембичий. В Закінченні Свята — виголошить п. Іван Пугуляк. По скінченні Святочного Концерту всі приймуть відіграють американський і український гімн.

Дивний Комітет Свята: вч. о. Михайла Кузів, верховний управитель. П. Іван Пугуляк, впродовж при панахиді і на концерті. До присутніх: п. Антон Гайдук, Лука Кіт, Михайла Мурин, Юрій Сушецький, Стефан Савченко, п. Мадзіла Новичук і А. Гошак, пани Гелен, Машко і Марія Перини. Управитель концерту і диригент хору і школярів — дячок вчитель Фосиф Залєць.

Річниця відродження української держави дорога нам всім. Нашим обов'язком є святочно відзначити численною участю при панахиді і на концерті.

УВАГА! НЬО ЙОРК, Н.Я. УВАГА!

ВІДДІЛ 204 УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
в суботу, 21-го ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER) 1936 Р.

ЗАПУСТНИЙ БАЛЬ

В ГАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛ. ГРОМАДИ
334 EAST 14th STREET, NEW YORK, N. Y.

Початок в годині 6:30 вечір. — Вступ 40 центів
На цей баль запрошуємо все громадянство з Нью Йорку й околиці, на яким при нагоді веселою забави, можна буде вступити в члени Українського Народного Союзу.

Уряд 204 Відділу У. Н. С.

НЬО ЙОРК, Н. ДЖ.

ОТСИМ ПОВІДОМЛЯЮ ІНТЕРЕСУЮЧИХ, ЩО Я
ПЕРЕНІС СВОЄ

ДЕНТИСТСЬКЕ ЗАВЕДЕННЯ

ДО НОВОГО ОФІСУ.

З побажанням

Dr. B. B. MATZ, Dentist

952 SPRINGFIELD AVE., IRVINGTON, N. J.
At Irvington Center.

ШИФКАРТИ

на найбільшій та найкращій кораблі на всі прогалини і то до всіх країв. Виготовляємо всі документи, потрібні до поїздки — шифкарти, візи, пермити, афідавіти, патенти, і тому наші пасажери не мають клопотів в дорозі.

ДОЛЯРИ посилані до всіх країв ПОСПІШНО І ТЕЛЕГРАФІЧНО і виплачуємо на останній почті під повною гарантією ПОМАГАЄМО нелегальним і легальним імігрантам до нових законів.

ПОЛАГОДЖУЄМО СТАРОКРАЄВІ СПРАВИ відповідно до теперішніх обов'язкових законів в країні. Контракти, повноваження, акти дивовида, дозвіл скріптити і всі інші документи.

Продаємо ДОМИ та річкові бізнеси по дуже пристойних цінах. Голосіть у всіх справах до нашого НОТАРІАЛЬНОГО БЮРО по сонісній пораді та ретельному обслугову.

S. KOWBASNIUK
277 E. 10th STREET, (між 1-ю і 2-ю А.), NEW YORK, N. Y.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ГРЕЙТ МЕДОВС, Н. ДЖ.

Союзні збори і Листопадове Свято.

Товариство "Любов" в Грейт Медовс мало 1-го листопаду свої організаційні збори. На ці збори прийшов головний секретар У. Н. Союзу, Д. Галич, і виголосив річому промову. Він сказав, що наша молодь повинна належати до У. Н. Союзу, як теж що всі ці українські громадяни, що ще дотепер цього не зробили, повинні також вписатися до цієї найбільшої фінансової української організації, якою є У. Н. Союз. Ця промова подобалася людям і промовила до їх серця. Зараз по ній, ще такі то-го вечора, записалося два члени до У. Н. С., серед них був один молодий тутешній хлопець, Петро Ковалик, що скінчив каледж. Е. надія, що до У. Н. С. буде тепер вписуватися більше молодих хлопців і дівчат. З таких відвідин головних урядників виходить велика користь для організації, бо по їх промовах люди мають про що думати й опісля краще горнуть до організованого життя.

Товариські збори нашого товариства відбуваються що місяця другої неділі по першій, в год. 2-гій пополудні, в Українській Галі. Запрошуємо отсю дорогую всіх наших громадян, що хотять вступити до Союзу, щоб приходили на ці збори.

З нагоди цих зборів, що відбулися 1-го листопаду, наша громада влаштувала також Листопадове Свято й ушанувала ним тих наших героїв, що полягли за волю українського народу. Святом тим занялася пані Е. Дуляк. Дівчата в гарних українських строях відспівали кілька українських пісень. Також були декламації. Святочний реферат виголосив п. Д. Галич, в якому він згадав ті криваві бої, що їх зводили тому 18 років Українські Січові Стрілецькі. На закінченні забрав ще голос п. К. Данилюк і закликав присутніх, щоб не забули про тих, що своє здоровля втратили за свій нарід, а саме за українських інвалідів. П. Данилюк пішов з капелюхом поміж приятелів і зібрав \$19.20. З тих грошей заплачено \$6.20 за галю, а решту в сумі \$13 вислано через Обеднання на інвалідів.

Павло Ландяк, секр.

Жінка: Лікар оглянув мене, сказав показати язик і записав лікарство на скріплення.

Чоловік: Та хіба не на язик?

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

НЬО ЙОРК, Н. Я.

З забави на добру ціль.

На весілля у громадян Михайла і Евдокії Менчук, що відбулося в суботу, 14-го листопаду п. р., молодий не забув і за українських інвалідів у старім краю і вівзав гостей, щоб кожний жертвував те, що може. Частина гостей відгукулася прихильно на цей заклик молодого і зложила між собою \$6. Збіркою занялися Антон Ломега і Текля Жуковська. Гроші переслано через Обеднання на згадану ціль.

ФРЕКВІЛ, ПА.

На інвалідів.

Збірка в укр. кат. церкві принесла \$16.37. Ту жертву призначено на інвалідів та вислано через Обеднання на призначену ціль.

ШКАГО, ІЛ.

З чайного, вчора на інвалідів.

Дня 21. жовтня п. р. місцева українська жіноча заповогова товариство влаштувало чайний вечорек, з якого дохід призначено на українських інвалідів. В часі вечерки переведено збірку, яка дала суму \$32. З іншої імпрези прибуло доходу \$5.90. Розходу було

БЕИРДФОРД, ПА.

На інвалідів.

Гром. М. Демчина переслав через Обеднання \$2 на інвалідів.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ.

На інвалідів.

В неділю, 15-го листопаду, о. А. Рудакевич, на просьбу

до краю.

ПЕРЕСИЛАЄМО В ДОЛЯРАХ І ТЕЛЕГРАФІЧНО ДО ВСІХ ЧАСТЕЙ СВІТА, СКОРО І ДЕШЕВО.

Продаємо шифкарти на всі лінії до краю і з краю до Америки.

Полагодуємо всі краєві справи дешево і після прав краєвих.

Продаємо і вимірюємо домів і фарм і полагодуємо всі тутешні справи реально.

В кожній справі просимо кожного Українця в Америці улаштуватися в повніших справах до свого українського бюро, якого власником від 20 літ в Атині Пашук. Адреса така:

ANTHONY D. PASHUCK

322 N. 8th Street Philadelphia, Pa.

ЗАВЖДИ

Найкраща услуга вимагає в кожній дрібниці особистої уваги. Таким чином п'якої подробиці не переочиться і не за-недається.

Ще від 1900 року гаслом цієї фірми є: дати кожній родині особисту увагу й заінтересування — завжди.

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON

FUNERAL DIRECTORS

77 Morris St., Jersey City 34 E. 25 St., Bayonne

Phone Bergen 4-5995 Bayonne 3-0840

\$5.13. Чистого доходу лишини \$32.77. З каси товариства доложено \$8 й вислано \$40 на призначену ціль.

Жертвували: Текля Тягн-бік \$1.50; по \$1: Ксеня Степ, Одеса Лохвицька, Франя Мазурик, Катерина Мусюк, Марія Паньків, Анна Прошок, Софія Смух, Катерина Дідук, Павлина Ціликів, Софія Галуш, Марія Лесик, Параня Дяк, Параня Гидий, Юлія Орлик, Марія Кариньовська, Антонина Костів, Ольга Рудик, Йосифа Колісник, С. Гайович, Софія Кульбак, Ева Шарон, Марія Шевчук, Катерина Край; по 75 ц.: Марія Риза, Марія Юрченко; по 50 ц.: Стефанія Купчинська, Олія Опишана, Софія Панасюк, Варвара Остапчук, Павлина Єнджейовська, Олія Сеньків, Параскевія Болднчук, Софія Шкраба, Марія Дреницька, Катерина Доманьчук (старша) і Катерина Доманьчук (мол.).

Параскевія Болднчук, секр.

БЕИРДФОРД, ПА.

На інвалідів.

Гром. М. Демчина переслав через Обеднання \$2 на інвалідів.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ.

На інвалідів.

В неділю, 15-го листопаду, о. А. Рудакевич, на просьбу

до краю.

ПЕРЕСИЛАЄМО В ДОЛЯРАХ І ТЕЛЕГРАФІЧНО ДО ВСІХ ЧАСТЕЙ СВІТА, СКОРО І ДЕШЕВО.

Продаємо шифкарти на всі лінії до краю і з краю до Америки.

Полагодуємо всі краєві справи дешево і після прав краєвих.

Продаємо і вимірюємо домів і фарм і полагодуємо всі тутешні справи реально.

В кожній справі просимо кожного Українця в Америці улаштуватися в повніших справах до свого українського бюро, якого власником від 20 літ в Атині Пашук. Адреса така:

ANTHONY D. PASHUCK

322 N. 8th Street Philadelphia, Pa.

ЗАВЖДИ

Найкраща услуга вимагає в кожній дрібниці особистої уваги. Таким чином п'якої подробиці не переочиться і не за-недається.

Ще від 1900 року гаслом цієї фірми є: дати кожній родині особисту увагу й заінтересування — завжди.

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON

FUNERAL DIRECTORS

77 Morris St., Jersey City 34 E. 25 St., Bayonne

Phone Bergen 4-5995 Bayonne 3-0840

тутешньої громади, відправив по Службі Божій в укр. кат. церкві панахиду за поглиблих борців України. В часі панахиди урядники меркони пішли за збіркою, яка принесла \$9, а Т. Дупняк жертвував \$1, отже разом вислано \$10 через Обеднання на інвалідів.

Жертвували: Текля Тягн-бік \$1.50; по \$1: Ксеня Степ, Одеса Лохвицька, Франя Мазурик, Катерина Мусюк, Марія Паньків, Анна Прошок, Софія Смух, Катерина Дідук, Павлина Ціликів, Софія Галуш, Марія Лесик, Параня Дяк, Параня Гидий, Юлія Орлик, Марія Кариньовська, Антонина Костів, Ольга Рудик, Йосифа Колісник, С. Гайович, Софія Кульбак, Ева Шарон, Марія Шевчук, Катерина Край; по 75 ц.: Марія Риза, Марія Юрченко; по 50 ц.: Стефанія Купчинська, Олія Опишана, Софія Панасюк, Варвара Остапчук, Павлина Єнджейовська, Олія Сеньків, Параскевія Болднчук, Софія Шкраба, Марія Дреницька, Катерина Доманьчук (старша) і Катерина Доманьчук (мол.).

Параскевія Болднчук, секр.

БЕИРДФОРД, ПА.

На інвалідів.

Гром. М. Демчина переслав через Обеднання \$2 на інвалідів.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ.

На інвалідів.

В неділю, 15-го листопаду, о. А. Рудакевич, на просьбу

до краю.

ПЕРЕСИЛАЄМО В ДОЛЯРАХ І ТЕЛЕГРАФІЧНО ДО ВСІХ ЧАСТЕЙ СВІТА, СКОРО І ДЕШЕВО.

Продаємо шифкарти на всі лінії до краю і з краю до Америки.

Полагодуємо всі краєві справи дешево і після прав краєвих.

Продаємо і вимірюємо домів і фарм і полагодуємо всі тутешні справи реально.

В кожній справі просимо кожного Українця в Америці улаштуватися в повніших справах до свого українського бюро, якого власником від 20 літ в Атині Пашук. Адреса така:

ANTHONY D. PASHUCK

322 N. 8th Street Philadelphia, Pa.

ЗАВЖДИ

Найкраща услуга вимагає в кожній дрібниці особистої уваги. Таким чином п'якої подробиці не переочиться і не за-недається.

Ще від 1900 року гаслом цієї фірми є: дати кожній родині особисту увагу й заінтересування — завжди.

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON

FUNERAL DIRECTORS

77 Morris St., Jersey City 34 E. 25 St., Bayonne

Phone Bergen 4-5995 Bayonne 3-0840

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Потрібно РОБІТНИКА, який би постійно працював на фармі біля Норвіч, Конн. Платня згідно з умовою. Зголоситися особисто або листовою на адресу: 272-3

M. P. BARANOWSKY, 829 Beck St., Bronx, New York, N. Y.

Українська Прав. Церква св. Володимира в Клівленді, О., пошукує ДІАКОН-ВІДІТЕЛЯ. Любо-витель мистецтва, відомий всім знаменитим українським і бачив першорядним артистом хору. Посада до обняття сего. Голосіть на адресу: 272-3

ST. VLADIMIR'S UKR. CHURCH, 2280 W. 11th St., Cleveland, O.

Д-р МИХАЙЛО ЯНКОВИЧ

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ

Урядові години: від 1-3 пообідній і від 6-8 вечір. В неділю згідно з умовою.

718 SO. 17th ST., NEWARK, N. J. (near Springfield Avenue)

Tel. Essex 3-4465.

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР

321 E. 18th STREET, between 1st and 2nd Avenues, NEW YORK, N. Y.

Tel. GRAMERCY 8-2410.

Урядові години: рано від 10 до 12, вечір від 6 до 8, а в неспісний рано від 10 до 12.

ЧОЛОВІЧІ І ЖІНОЧІ НЕДОМАГАННЯ

ЛІКУЮ МОДЕРНИМИ МЕТОДАМИ, ВДОВЛЯЮЧИ І ШВИДКІ ВИСЛІДИ.

Порядок лікування: Зіслати в лікувальний центр, який і нервовий нештат, катару і хронічних боляків, нерви і загальне ослаблення, шлуночкові і кишкові нештати, гемороїди і інші відходохи забувають, що справляють біль та недовільність, люмбаго, сідниці, невралгія, запалення нервів (нейрити) і хронічні ревматичні стани, нощі, горілки, дегенеративні нештати, психічних захворювань і інших чоловічих і жіночих нештатів, а коли маєте якісь недомогання, що їх не розумієте, порадитися довіряючи мені: я вам все поясню.

Мої шліми уміровани.

Екзамінація крові, лабораторні дослідження, проміні X (екс), сироватка і випускальні шепелі.

DR. L. ZINS

Повітря 25-літній практика.

110 East 16 ST. N. Y.

(між 4-тою Еверетт і 5-тою Плейс)

ГОДИНИ: від 9 рано до 7 вечір. В неділю: від 9 рано до 3 пополудні.

ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ.

БОЛІ НІГ.

Рани на ногах, опухлі ноги, набряки, біль, більші ноги, флегми (запалення жил), напухли або болячі коліна чи кісточки і ревматичні ноги успішно лікуємо новими європейськими методами без операції.

Офісові години: щоденно від 2 до 6, в понеділок і четверги від 2 до 8.

L. A. BENLA

320 W. 86 St., New York City, Близько Бродвею.

ЕВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ.

НЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЬ ПОКОРОНАМИ В БРОНКСІ, БРООКЛІНІ, НЬО ЙОРКІ І ОКОЛИЦАХ

129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

Tel. Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL, 707 PROSPECT AVENUE (cor. E. 185 St.), BRONX, N. Y.

Tel. Ludlow 4-2888

СВІЙ ДО СВОГО!

Одиниці український погребник в околиці Перт Анбон і Картерет, Н. Дж.

SAMUEL P. KANAI,

433 STATE ST., cor. WASHINGTON PERTH AMBOY, N. J.

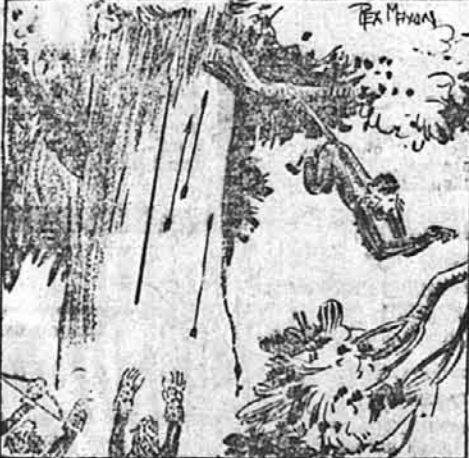
Телефон: P. A. 4-4646.

Меморіальна обслуга — Умйрковані ціни.

АСЕКУРАЦІЙНІ ОШУКАННЯ

В. окружному суді в Перемішлі скінчився процес асекураційних ошуканців з Яворова. Головного героя процесу, Ізаса Шнаєра, засуджено на 7 літ, Дмитра Пісочного на 3 і пів, Пєся Шнаєра на 1 рік і Н. Фірезера на 10 місяців злизиці. Чотирьох обвинувачених увільнили.

ТАРЗАН І ЛЮДИ-ЛЕОПАРДИ.

Дикуни, побачивши високо на дереві Олд Таймера і Кіда, почали з радости вити. Деякі з них поскидали з плечей луки, повитягали стріли і давали одну за одною пускати в напрямі двох білих мужчин. Побачивши це, малпа на хвилю схаменулася. В одній хвилі люті з її малого серця зникла, а наповнивши його великий страх.

Не роздумуючи довго, вона стрибнула на друге дерево і заховалася в гілках. А Кид і Олд Таймер притиснулися до пня дерева, стараючись уникнути смертоносних стрілів. Та в тому моменті ватажок дикунів закричав: „Стрівайте, чи забули ви, що найвищий жрець Люлімі приказав по можності ловити білих живих?“